

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Гулько І.В.
вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

(повна назва навчальної дисципліни)
для студентів

Галузь знань – 05 – Соціальні та поведінкові науки
24 – Сфера обслуговування
07 – Управління та адміністрування
20 – Аграрні науки та продовольство
18 – Виробництво та технологія

Спеціальності: 241 – Готельно-ресторанна справа
242 – Туризм
076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
071 – Облік та оподаткування
072 – Фінанси, банківська справа та страхування
122 – Комп'ютерні науки
204 – Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва
207 – Водні біоресурси та аквакультура
181 – Харчові технології
201 – Агрономія
212 - Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності: 241 – Готельно-ресторанна справа; 242 – Туризм; 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; 071 – Облік та оподаткування; 072 – Фінанси, банківська справа та страхування; 122 – Комп'ютерні науки; 204 – Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва; 181 – Харчові технології; 207 – Водні біоресурси та аквакультура; 181 – Харчові технології; 201 – Агронімія, 212 – Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, 2020. – 13 с.

Розробник: Макаров З.Ю. – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри історії України та філософії

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри Історії України та філософії

Протокол від “25” серпня 2020 р., № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Левчук К.І.)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету менеджменту та права ВНАУ

Протокол від “25” серпня 2020 р., №1

Голова

(підпис)

(Піковська Т.В.)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від “26” серпня 2020 р., №1

© _____, 2020р.

© _____, 2020р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 – Управління та адміністрування	Нормативна	
Атестацій – 2	Спеціальність: 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Курс підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		1	1
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		1-й	1-й
	Перший бакалаврський освітній ступінь	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	144 год.
	Індивідуальні завдання: год.		
	Вид контролю: екзамен		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 20%

для заочної форми навчання – 4%

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Філософія" ґрунтується на засвоєнні студентами таких навчальних дисциплін, як «Логіка», «Соціологія», «Політологія», «Історія України» та інших.

Метою та завданням навчальної дисципліни: прилучити студента при знайомстві зі світом філософських систем і концепцій до філософського способу збагнення навколишнього світу, що включає різні прийоми критичного мислення. В зв'язку з цим передбачені такі завдання:

- сформувати та збагатити культуру мислення та світоглядну культуру студента (оперування поняттями і судженнями, визначення суттєвого, розкриття взаємозв'язків і протиріч; застосування розмаїття методологічних підходів до істини і взаємодії зі світом) та її практичне застосування у самостійних роздумах, поглядах, переконаннях;

- сприяти засвоєнню загальнолюдських цінностей та пріоритетів;

- ознайомити з основними філософсько-теоретичними системами сучасності та в історії філософії, їх проблематикою, методами, мовою;

- сформувати навички критичного відношення до дійсності, виявляючи можливості, засоби та напрямки її зміни та розвитку;

- сприяти підвищенню творчого потенціалу особистості;

- зважаючи на те, що освоєння філософії багато в чому пов'язано з засвоєнням її понятійної мови, необхідно роз'яснення та засвоєння змісту ключових філософських категорій як при викладі відповідних тем, так і під час самостійного користування студентом довідковою літературою.

Інтегральною компетентністю є здатність розв'язувати складні теоретичні задачі та практичні проблеми в світоглядному плані у процесі професійної діяльності та навчання.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

– чим відрізняється філософія від інших наук;

– в чому полягає її призначення і функції;

– матеріал програми курсу "Філософія";

– основні віхи, ідеї та персоналії історії світової філософії;

– базовий понятійно-категоріальний апарат;

вміти:

- аналізувати соціокультурну обумовленість філософських вчень;
- бачити зв'язок філософії з актуальними проблемами суспільного життя;
- розуміти методологічне значення філософії у професійній діяльності.

Навчальна дисципліна “Філософія” займає провідне місце в системі підготовки висококваліфікованих спеціалістів для всіх сфер суспільного життя. Вивчення курсу “Філософія” передбачає опанування певним рівнем знань про сутність світоглядного рівня знань та його функціонування в суспільному житті. Важливо навчити студентів орієнтуватися в основних філософських школах, концепціях, історичному філософському процесі, сучасному духовному житті.

З метою інтенсифікації навчального процесу, вдосконалення контролю за засвоєнням матеріалу застосовується рейтингова оцінка знань студентів за 100-бальною шкалою, тестування, завдання для самостійної роботи, комплексні контрольні завдання тощо.

2. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1.

Філософія та світовий історико-філософський процес

Тема 1. Предмет і функції філософії.

Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу.

Тема 3. Філософія античного світу.

Тема 4. Філософія епохи Середньовіччя та Відродження.

Тема 5. Філософія Нового часу та епохи Просвітництва.

Тема 6. Класична німецька філософія.

Тема 7. Некласична філософія.

Атестація 2.

Філософські проблеми розуміння та пізнання світу

Тема 1. Проблема буття в філософії.

Тема 2. Філософські проблеми відношення людини і природи.

Тема 3. Проблема людини в філософії.

Тема 4. Філософія пізнання світу.

Тема 5. Основні проблеми соціальної філософії.

4. Результати навчання за дисципліною

- 1) використовувати базові знання й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;
- 2) організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних;
- 3) демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1												
Філософія та світовий історико-філософський процес												
Тема 1. Предмет і функції філософії.	14	2	2			10	15	2	1			12
Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу.	14	2	2			10	12					12
Тема 3. Філософія античного світу.	10	2	1			10	14	1	1			12
Тема 4. Філософія епохи Середньовіччя та Відродження.	10	2	1			10	12					12
Тема 5. Філософія Нового часу та Просвітництва.	9	1	1			10	12					12
Тема 6. Класична німецька філософія.	9	1	1			10	12					12
Тема 7. Некласична філософія.	9	1	1			10	12					12
Разом	90	11	9			70	89	3	2			84
Атестація 2												
Філософські проблеми розуміння та пізнання світу												
Тема 1. Проблема буття в філософії.	9	1	1			10	12					12
Тема 2. Філософські проблеми відношення людини і природи.	9	1	1			10	12					12
Тема 3. Проблема людини у філософії.	9	1	1			10	12					12
Тема 4. Філософія пізнання світу.	9	1	1			10	13	1				12
Тема 5. Основні проблеми соціальної філософії.	9	1	1			10	12					12

Разом	60	5	5			50	61	1				60
Усього годин	150	16	14			120	150	4	2			144

6. Теми лекційних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і функції філософії.	2
2	Філософія Стародавнього Сходу.	2
3	Філософія античного світу.	2
4	Філософія епохи Середньовіччя та Відродження.	2
5	Філософія Нового часу та епохи Просвітництва.	1
6	Класична німецька філософія.	1
7	Некласична філософія.	1
8	Проблема буття в філософії.	1
9	Філософські аспекти відношення людини і природи.	1
10	Проблема людини в філософії.	1
11	Філософія пізнання світу.	1
12	Основні проблеми соціальної філософії.	1
	Разом	16

Теми лекційних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і функції філософії.	2
2	Філософія античного світу.	1
3	Філософія пізнання світу.	1
	Разом	4

7. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і функції філософії.	2
2	Філософія Стародавнього Сходу.	2
3	Філософія античного світу.	1
4	Філософія епохи Середньовіччя та Відродження.	1
5	Філософія Нового часу та епохи Просвітництва.	1
6	Класична німецька філософія.	1
7	Некласична філософія.	1
8	Проблема буття в філософії.	1
9	Філософські проблеми відношення людини і природи	1
10	Проблема людини в філософії.	1
11	Філософія пізнання світу.	1
12	Основні проблеми соціальної філософії.	1
	Разом	14

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і функції філософії.	1
2	Філософія античного світу.	1
	Разом	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Порівняльна характеристика філософії і науки.	10
2	Порівняльна характеристика основних шкіл давньосхідної філософії.	10
3	Порівняльна характеристика основних шкіл еллінсько-римської філософії.	10
4	Реалізм, номіналізм і проблема універсалій в схоластиці.	10
5	Структура новоєвропейських методів пізнання.	10
6	Основні напрямки української філософії ХІХ ст.	10
7	Основні напрямки сучасної зарубіжної філософії.	10
8	Буття, субстанція, матерія: основні атрибути.	10
9	Основні питання діалектики.	10
10	Глобальні проблеми людства.	10
11	Людина в дзеркалі історії.	10
12	Порівняльна характеристика понять культури і цивілізації.	10
	Разом	120

9. Індивідуальні завдання

Теми рефератів:

1. Світогляд і філософія як форми людського самовизначення в світі.
2. Світогляд і філософія: порівняльний аналіз.
3. Структура і типологія світогляду. Роль світогляду в житті людини.
4. Феномен античної філософії в європейській історії.
5. Умови та чинники формування античної філософії.
6. Значення ідей античної натурфілософії для сучасної філософії та науки.
7. Основні причини зміни світоглядних орієнтирів при переході від античності до середньовіччя.
8. Суперечливий характер соціально-культурних та духовних процесів європейського Відродження.
9. Вихідні ідеї філософії гуманізму та їх світоглядне значення.
10. Вплив ідей італійського гуманізму на духовні процеси в Україні.
11. Ренесансні неоплатонізм та натурфілософія про світобудову.

12. Сутність та причини утвердження механістичного світогляду в Європі Нового часу.
13. Мислення “здорового глузду” та його філософська оцінка.
14. Особливості методологічних позицій Ф.Бекона та Р.Декарта та їх роль у розробці ідейних засад науки.
15. Тлумачення пізнання в філософії Нового часу.
16. Філософія Нового часу про світобудову.
17. Роль ренесансної філософії у формування європейської науки.
18. Особливості та здобутки німецької класичної філософії.
19. Вплив ідей німецької класичної філософії на розвиток української філософії.
20. Етичні та естетичні ідеї І.Канта.
21. Філософські ідеї Ф.Шеллінга.
22. Антропологічні та соціальні ідеї Г.Гегеля.
23. Філософія Л.Фейєрбаха та її вплив на європейську філософію.
24. Песимістична етика А. Шопенгауера та її сучасна оцінка.
25. Ідеї філософії С.Кіркегора; С.Кіркегор як попередник екзистенціалізму.
26. Філософські ідеї Ф.Ніцше та їх суперечливий вплив на громадську думку. Ф.Ніцше та ніцшеанці.
27. Неопозитивізм та постпозитивізм.
28. Вихідні ідеї основних представників філософії екзистенціалізму.
29. Персоналізм як напрямок філософії ХХ ст.
30. Вплив ідей філософської антропології на сучасне розуміння людини.
31. Вихідні ідеї фрейдизму та неофрейдизму, їх вплив на духовне життя ХХ ст.
32. Культури національні і світова культура: проблеми їх співвідношення.
33. Актуальні завдання сьогоденного осмислення глобальних проблем.

10.Критерії оцінювання результатів навчання **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Оцінка національна	Оцінка	Визначення	Кількість балів з дисципліни
Відмінно	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
Добре	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	75-81
Задовільно	D	Задовільно – непогано, але з значною кількістю помилок	66-74
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-73
Незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	1-34

11. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Іспити;
Комплексні іспити;
Стандартизовані тести;
Презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
Студентські презентації та виступи на наукових заходах;
Перевірка конспектів
Реферативні повідомлення

12. Форми поточного та підсумкового контролю:

Поточне тестування та самостійна робота														Екзамен	Сума
Атестація №1							Атестація №2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

13. Методичне забезпечення дисципліни

1. Філософія. Методичні рекомендації з організації практичних занять та самостійної роботи для студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня для всіх спеціальностей / Муханов В.М. – Вінниця: ВНАУ, 2019. 39 с.
2. Методичні матеріали для практичних занять.
3. Методичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів.
4. Питання та тести поточного та підсумкового контролю знань.

14. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Бойко О. Філософія курс лекцій: У2-х ч(уклад. О.Бойко). – Суми, 2009 – Ч.1 Історія світової та Української філософії. – 112с.
2. Вступ до філософії. Історико-філософська пропедевтика. Підр. - К., 1999
3. Горак Г. І. Філософія. Курс лекцій. - К., 1997
4. Горський В.С. Історія української філософії. Курс лекцій. – К., 1996
5. Гусев В.І. Вступ до метафізики: Навч. посібник. – К., 2004
6. Історія філософії України. Хрестоматія. Навчальн. посібник. – К., 1993.
7. Історія філософії: підручник для вищої школи. – Х., 2003
8. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. 1. Історія розвитку філософської думки: навч. пос. – Вінниця, 2020.
9. Мир філософії: Книга для читання. В 2-х частях. - М., 1991.

- 10.Нестеренко В.Г. Вступ до філософії. Онтологія людини. - К.,1995
- 11.Петрушенко В.Л. Філософія: [підручник]. - Львів, 2011.
- 12.Присухін С. Філософія [навчальний посібник]. – К., 2008.
- 13.Радугин А.А. Философия: Курс лекций (2-е изд.). – М., 2001
- 14.Спиркин А. Философия. Учебник. – М., 2000
- 15.Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія. – К., 1996
- 16.Философия. Учебник для ВУЗов (ред.В.П. Кохановский). - Ростов-на-Дону,1995.
- 17.Філософія. Курс лекцій (ред.І.Бичко). - К.,1993
- 18.Філософія: [підручник для студентів ВНЗ]. / Губерський Л.В. та ін. - Харків., 2018.
- 19.Філософія: [навч. пос.] / За ред. І.Ф. Надольного. – К., 2002.
- 20.Філософія. Підручник (ред. Г.Заїченко). - К.,1995.
- 21.Філософія. Підручник (ред. М.І.Горлач та ін.). 2-е вид. - Харків, 2000
- 22.Філософія: Підручник (Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. та ін.). - К., 2001
- 23.Філософія: Світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник / В.Г. Табачковський, М.О.Булатов та ін. – К.,2004
- 24.Філософський енциклопедичний словник / ІФ ім. Г.С. Сковороди; гол. ред. В.І. Шинкарук. - К., 2002.
- 25.Хрестоматія по истории философии (западная философия). – М., 2001
- 26.Щерба С. Філософія . Підручник / .Щерба. – К.: Кондор, 2007
- 27.Ярошовець В. Історія філософії. Підручник / В.Ярошовець, І. Бичко, В. Бугров та інш.; за ред. В.Ярошовиця. – К.: ЦентрУчебної літератури, 2010 – 648 с.

Допоміжні

1. Андрущенко В.П. Історія соціальної філософії: (Західноєвропейський контекст); [підруч. для студ. ВНЗ]. – К., 2000.
2. Асмус В. Ф. Античная философия. – М., 1978.
3. Бичко А.К. Історія філософії. Навчальн. посібник. – К., 2001.
4. Бубер М. Проблема человека // Два образа веры. – М., 1995.
5. Булатов М.О., Малеев К.С., Загороднюк В.П., Солонько Л.А. Філософія ноосфери. – К.,1995.
6. Виндельбанд В. История древней философии. – К., 1995.
7. Вундт В. Введение в философию. – М., 2001.
8. Гільдебранд фон Д. Що таке філософія; [пер. з англ.]. - Львів., 2008.
9. Горфункель А.Х. Философия эпохи Возрождения. – М.,1980.
- 10.Діденко В.Ф. Філософія: Проблеми, категорії, теорії. Навч. пос. – К.,1996.

- 11.Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. В 4-х т. / пер. з фр. – К., 2009.
- 12.Индийская философия: Энциклопедия / Отв. ред. М.Т. Степанянц. - М., 2009.
- 13.Канке В.А. Основные философские направления и концепции науки. Итоги XX столетия. – М., 2000.
- 14.Коплстон Ф. Історія середньовічної філософії. – К., 1997.
- 15.Кочергин А.Н. Философский лабиринт. – М., 1992.
- 16.Краткая философская энциклопедия. – М., 1994.
- 17.Крічлі С. Вступ до континентальної філософії; [пер. з англ.]. К., 2008.
- 18.Курбатов В.И. Философия в парадоксах. – Р.-на-Д., 1995.
- 19.Лук'янець В.С., Соболев О.М. Філософський постмодерн: Навчальн. посібник. - К., 1998
- 20.Мотрошилова Н.В. Рождение и развитие философских идей. – М., 1991
- 21.Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах.- К., 1997
- 22.Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас //Хроніка 2000. 1995. №1-2.
- 23.Основы онтологии. Учебное пособие (ред. Ф.Ф. Вякерева и др.). – СПб.,1997
- 24.Пассмор Д. Сто лет философии. – М., 1998
- 25.Рассел Б. Історія Західної філософії. – К., 1995.
- 26.Рассел Б. Человеческое познание. – К., 1997.
- 27.Реале Д., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. В 4-х тт. – СПб.,1997.
- 28.Скратон Р. Коротка історія новітньої філософії. – К., 1998.
- 29.Современная западная философия. Словарь.- М.,1991.
- 30.Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія: навч. пос. / упорядники В.В.Лях, В.С. Пазенюк. – К., 1996.
- 31.Татаркевич В. Історія філософії. В 3-х тт. - Львів, 1999.
- 32.Тойнбі А. Дослідження історії. У 2-х т. - К., 1995.
- 33.Философская энциклопедия в 5-ти тт. – М., 1960-1970.
- 34.Философская энциклопедия. В 4-х. Тт. – М., 2000-2001.
- 35.Фрейд З. Психология бессознательного. – М., 1989.
- 36.Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини та її меж: навч. пос. Н.Хамітов та ін. – К., 2006.
- 37.Хюбнер А. Мыслители нашего времени: Справочник по философии Запада XX века. – М., 1994.
- 38.Человек и общество (философия): Словарь-справочник. – Р.-на-Д., 1996
- 39.Читанка з історії філософії у 6 книгах. Книга 6. Зарубіжна філософія XX століття. – К.,1993.
- 40.Ясперс К. Психологія світоглядів. – К., 2009.
- 41.Ящук Т.І. Філософія історії: Курс лекцій. Навч. посібник. – К., 2004.

15. Інформаційні ресурси

1. Тестові завдання з Філософії (внутрішній сайт ВНАУ).
2. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).